

– Erdély legjobb vadőre – mutatják be egy vadász politikusnak Lukácsot, amire elkomorodik: – Ne mondjanak effélét, mert ha a vadászatban csak egyszer valami nem sikerül, rögtön Erdély legrosszabb vadőre leszek. Ha így dicsérnek, akkor megnövekszik az elvárás! – Azzal félrevonul kitölteni vadőri naplóját, amit hűségesen vezet:

Murányi Sándor Olivér 35

PADUCÁSZAT

Hónap, nap	Napi tevékenység leírása – munka, észrevételek:
04.08.	Fiatal vadászkollégánk temetésén voltam. Este 2 medvét láttam Kőristoplicában.
04.09.	Kecskeszálláson voltam, 3 medvét, két kakast (siketfajd) és 3 tyúkot láttam.
04.10.	Reggel 2 kakast hallottam dürrögni. Koporsókőnél nekifogtak fakitermelni, itt csak kakas- és medvényomot láttam.
04.11.	Kecskeszálláson 5 kakast és 3 tyúkot láttam. Jó volt a dürgés, -7 C volt, megbírt a hó. Éjjel két farkas is járt a háznál.
04.12.	Tejfölösben 2 medvét láttam, 3 szarvasbikát új agancssal és 5 őzet.
04.13.	Tódorkútra vittem kukoricát, itt is csak medve jár a szóróra. A szózon láttam 5 szarvast.
04.14.	Szabadnap. Paducászat.

Ahogy végez munkájával, felém fordul: – Megyünk horgászni? – Igent bólintok, azzal elkezdjük összeszerelni a botokat. Gondosan átvizsgáljuk az ólmoikat és a parafapedzőket – az utóbbiakról gyerekkorom nagy horgászatai jutnak eszembe. Élt Udvarhelyen egy idős ember, aki rendkívül mives, szép pedzőket készített kézzel, majd bevitte eladásra a helyi horgászboltba. Mint a bélyegeket, úgy gyűjtöttük a barna- és feketealjú pedzőket, a legnagyobb öröm azonban az volt bennük, amikor a Nagyküüllőben alámerültek a halkapástól.

Most a Kisküküllőre indulunk, miután a botok és a horgászfelszerelés mellé elemőzsiát is csomagolunk. Bekerül a táskába a szalonna, a vöröshagyma és a ptyókás kenyér. Elhagyjuk Parajdot. Gyalakúton balra fordulunk, kimegyünk a faluból. A kis folyó partján valóságos horgásztársadalommal találkozunk, egymás után jönnek szembe az emberek. István bá a legolcsóbb bolti pálinkával kínál, majd mesélni kezd. Harminc éve él udvarhelyi tömbházlakásában, és semmi más nem érdekli, csak a paducászat. Ha teheti, begyűjtja Ceaușescu korában vett Daciáját, és elpöfög vele ide, mert a vízparton érzi magát a legjobban. A világ történései nem érdeklik, az idő megállt számára. Nincs nap, nincs óra, csak a pontos dobás és az úsztatás. Nem érdekli őt sem a napsütés, sem az eső, de még a hó sem. Szinte nem is lehet idejönni úgy, hogy ne volna itt. Don Quijote-i módon egy dologra tette életét. Láthatóan vidám és elégedett, állandóan nevet. Köszönti Lukácsot, aki elkezdí összerakni a botját, és a helyeket nézi. Nekem valahogy ma fontosabb saját botom beüzemelésénél, hogy őt figyeljem, mint állítja be a pedzövel a horog mélységét, majd feltűzi az apró fehér kukacokat. Aztán dob. Minden műveletet elképesztő türelemmel, figyelemmel és odaadással végez el. A dobást követőleg csak figyel. Szúrós szemével követi az úszót.

Órák telnek el kapás nélkül, mégis kitart. Én már fáradtan sétálok a parton, néha vissza-visszatérek hozzá. – Valami nagyot fogjál meg! – biztatom, amire ő csak legyint. A Kisküküllő itt kopár dombok között kanyarog, pár fa magasodik a partján, vízbelógó ágakkal, amik jelentősen megnehezítik a dobást. Már látom magam előtt gyerekkorom gyönyörű halát, a piros uszonyaival. Amíg Lukács újat dob, mobilomon rákeresek a fajleírásra:

A paduc vagy vésettajkú paduc (Chondrostoma nasus) a sugarasúszójú halak (Actinopterygii) osztályának pontyalakúak (Cypriniformes) rendjébe, ezen belül a pontyfélék (Cyprinidae) családjába tartozó faj. Európa és Anatólia folyóvízeiben honos. Észak-Franciaországtól, a Rhône, Rajna és Duna vízgyűjtő területétől a Kaszpi-tengerig. Sebes folyású vizeink egyik leggyakoribb hala. Teste hosszú és hengeres, oldalról kissé lapos. Tömpe orra messzire előrenyúlik. Szája alsó állású haránthasíték; szarunemű alsó ajkának szegélye éles. Pikelei, melyekből 55–62 van az oldalvonal mentén, közepes nagyságúak. Hátúszója 12, farok alatti úszója 13–14 sugarú. Garatfogai egysorosak, kés alakúak, 7(6)–6. Hashártyája fekete. Színe a hátoldalon sötétzöld-barnászöld és lefelé világosodik. Hasa ívás idején vörhenyes csillogású. Mell- és hasúszói, valamint a farok alatti úszó a sárgáspirosztól az ibolyakékig változik. Átlagos testhossza 25 centiméter, de 50 centiméteresre is megnőhet. Testtömege 1–1,5 kilogramm között mozog. 47–48 csigolyája van. Rajhal, rendszerint a fenék közelében, a gyengén elöntött kavicszátonyok felett tartózkodik; csak télen húzódik a folyó mélyebb részeibe. Lárvákkal, férgekkel, apróbb rákokkal és algákkal táplálkozik. Akár 15 évig élhet.

Ahogy végzek az olvasással, figyelni kezdem Lukács pedzójét. Nagy szerencsémre tanúja lehetek, amint az egyik vízforgó után a csendesebb folyószakaszba érkezve három mélyet merül. A vadőr bevág. A botspicc meg-görbül. – Megvan! – mondja, majd fárasztani kezdi a halat. Kisvár-
tatva villannak meg a víz felszínén a gyönyörű piros úszók. Bár nem 37
én fogtam, a látványtól mégis megint visszaköszön felhőtlen gyerek-
korom, amikor két öcsémmel életünk értelmének a horgászat tűnt. Lukács
partra vontatja a halat. – Annyi vadat lövök, és annyi halat fogok meg,
amennyit megeszek – fordul hozzám, majd győztesen emeli magasba a pa-
ducot. A szél tovafújta a felhőket a Kisküküllő felől. A paduc piros
uszonyain és ezüst pikkelyén megcsillan a nyári nap fénye.

Új Forrás 2023/1 – Murányi Sándor Ötven: Paducászat

